SİYER

10. SINIF

1. ÜNİTE: İSLAMİYET ÖNCESİ ARAP YARIMADASI

1. Peygamberimizin Hayatını Öğrenmenin Önemi
2. Siyer İlminin Temel Kavramları ve Kaynakları

Kitabımızda neler var?

1. Ünite: İSLAMİYET ÖNCESİ ARAP YARIMADASI

2. Ünite: HZ. PEYGAMBER'İN RİSALET ÖNCESİ HAYATI

3. Ünite: RİSALETİN MEKKE DÖNEMİ

4. Ünite: RİSALETİN MEDİNE DÖNEMİ

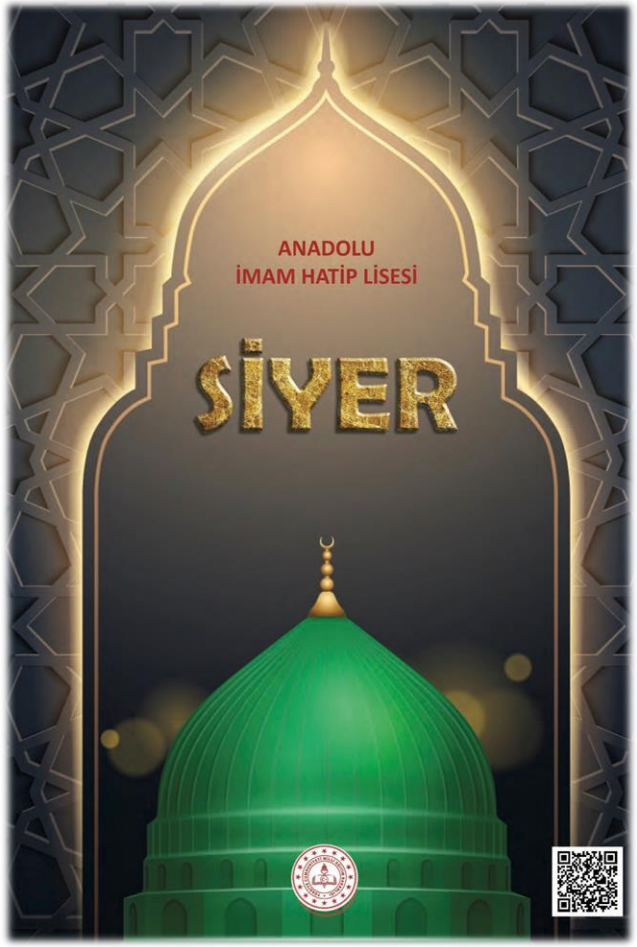

1. ÜNİTE: İSLAMİYET ÖNCESİ ARAP YARIMADASI

1. Peygamberimizin Hayatını Öğrenmenin Önemi

2. Siyer İlminin Temel Kavramları ve Kaynakları

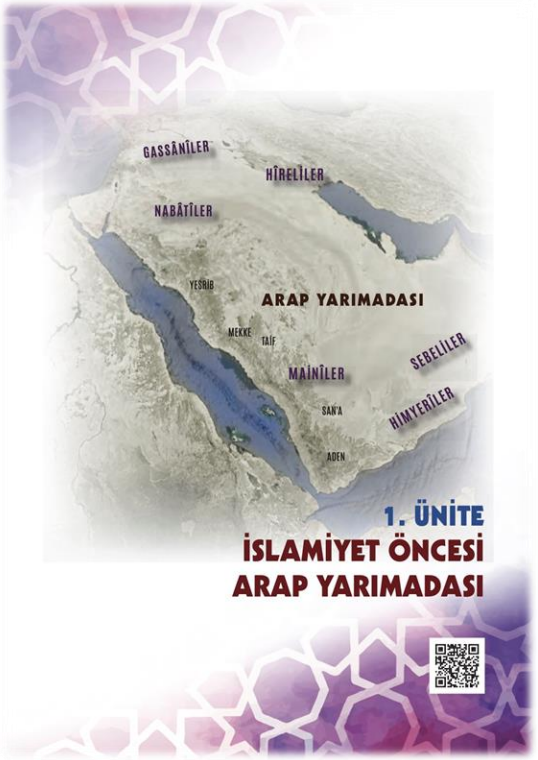

Neler Öğreneceğiz?

İslam'ı anlamada Peygamberimizin hayatını öğrenmenin önemini...

Peygamberimizi tanımada Siyer ilminin temel kaynaklarını ve kavramlarını tanımanın önemi...

Cenab-ı Hak ilk insan olarak Hz. Adem'i (as) yarattı.

وَعَلَّمَ اٰدَمَ الْاَسْمَآءَ كُلَّهَا

Hz. Âdem'e bütün varlıkların isimlerini öğreterek onu meleklerden üstün bir konuma getirmiştir.

Aynı zamanda Hz. Âdem'i (as) ve insanları yeryüzünde kendisinin halifesi kılarak ona büyük bir sorumluluk yüklemiştir.

SORU: İnsanın halifeliği nedir?

İnsanın halifeliği, dünyada Allah'ın (c.c.) iradesine uygun yaşamak ve O'nun emirleri doğrultusunda hareket etmek anlamına gelir.
(Kur'an Yolu, C 1, s. 101.)

Ancak insan, bu büyük sorumluluğu sadece kendi bildiklerinden (kendi aklıyla) yola çıkarak yerine getiremez.

Hz. İbrahim (as) kıssasına bakınız. (ödev)

Peygamberlerin Gönderilmesi

Allah (c.c.), insanları kendi hâline bırakmamış, onlar arasından peygamberler göndermiştir.

Bütün insanlara Peygamberler gönderilmiştir.

Son Peygamber Hz Muhammed (A.S.M) bütün insanlara gönderilmiştir.

Müminler, Hz. Muhammed'in (s.a.v.) rehberliğine muhtaçtır.

Kur'an-ı Kerim'de ayrıntılarıyla yer almayan bir kısım hususlar Allah Resulü'nün (s.a.v.) izah ve uygulamalarıyla açıklığa kavuşmuştur.

Bazı ibadetleri Peygamberimizin (s.a.v.) sünneti olmaksızın sadece ayetlere bakarak yerine getirmek mümkün değildir.

Örnek verebilir misiniz?

Rabb'imiz yüce kitabımızda Müslümanların sahip olması gereken ahlaki erdemleri ve uzak durması gereken kötü davranışları da açıkça belirtmiştir.

Ahlakı Kur'an olan Peygamberimiz (s.a.v.), Cenab-ı Hakkın çizdiği sınırlara tam anlamıyla riayet etmiş, Müslümanlar için bir "üsve-i hasene" olmuştur.

Peygamber Efendimiz (sav) sadece ahlakta mı bize güzel örnektir?

İbadeti,
düşmanlarıyla mücadelesi,
günlük hayatı,
haksızlıklar karşı tavrı,
üzüldüğünde yaptığı,
nasıl bir eş,
nasıl bir baba,
ticareti,
komşuluğu,
çocuklar ile diyaloğu…

Peygamber Efendimizin rehberliğinde “Kamil insan” olmak!

31

Âl-i imrân Suresi, 3/31. Ayet

قُلْ اِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُونِى يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ وَيَغْفِرْ
لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

Meal

De ki: "Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Çünkü Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir."

32

Âl-i imrân Suresi, 3/32. Ayet

قُلْ اَطِيعُوا اللّٰهَ وَالرَّسُولَ ۚ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ

Meal

De ki: "Allah'a ve Peygamber'e itaat edin." Eğer yüz çevirirlerse şüphe yok ki Allah kafirleri sevmez.

Bunlardan dolayı Hz. Muhammed'in (s.a.v.) hayatını öğrenmek, her Müslüman için ihmal edilemeyecek bir mesuliyettir.

Asıl maksat ise öğrendiklerimizi uygulamak ve yaşantımızı Peygamber Efendimizin yaşantısına yaklaştırmaktır.

2. Siyer İlminin Temel Kavramları ve Kaynakları

Siyer kavramı; hâl, tutum, davranış, âdet, bir kimsenin ahlakı ve hayat hikâyesi gibi anlamlara gelen **sîret** kelimesinin çoğuludur.

Siyer ise Hz. Peygamber'in doğumundan vefatına kadar hayatını ve şahsiyetini, ahlak ve şemailini, tebliğ faaliyetlerini, siyasi ve askerî mücadelelerini konu alan ilim dalıdır.

Bu alanda yazılan eserlere "**Siyer-i Nebi**", "**es-Siretü'n-Nebeviyye**" veya kısaca "**Siyer**" adı verilir.

İslam tarihinin bir parçası olan siyer ilmi,
Hz. Peygamber'in söz, fiil ve takrirlerini ele aldığından **hadis ilmi**yle de alakalıdır.

Siyer Kaynağı Olarak Hadis Külliyatı

Sahih ve güvenilir hadislerin büyük bir kısmını ihtiva eden altı hadis kitabına **Kütüb-i Sitte**, üç eser ilavesiyle oluşan meşhur dokuz hadis kitabına ise **Kütüb-i Tis'a** denir.

1. Buhârî: **el-Câmiu's-sahih**
2. Müslim: **el-Câmiu's-sahih**
3. Ebu Dâvûd: **es-Sünen**
4. Nesâî: **es-Sünen**
5. Tirmizî: **es-Sünen**
6. İbn Mâce: **es-Sünen**
7. Dârimî: **es-Sünen**
8. İmam Mâlik: **el-Muvatta**
9. Ahmed b. Hanbel: **el-Müsned**

Başlangıçta **siyer** ile **meğâzî** aynı anlamda kullanılmıştır.

Meğâzî; daha sonraları Hz. Peygamber'in gazve ve seriyyelerini anlatan kitaplara isim olmuştur.

Bu nedenle siyer daha umumi, meğâzî ise daha hususi bir anlam ifade etmektedir.

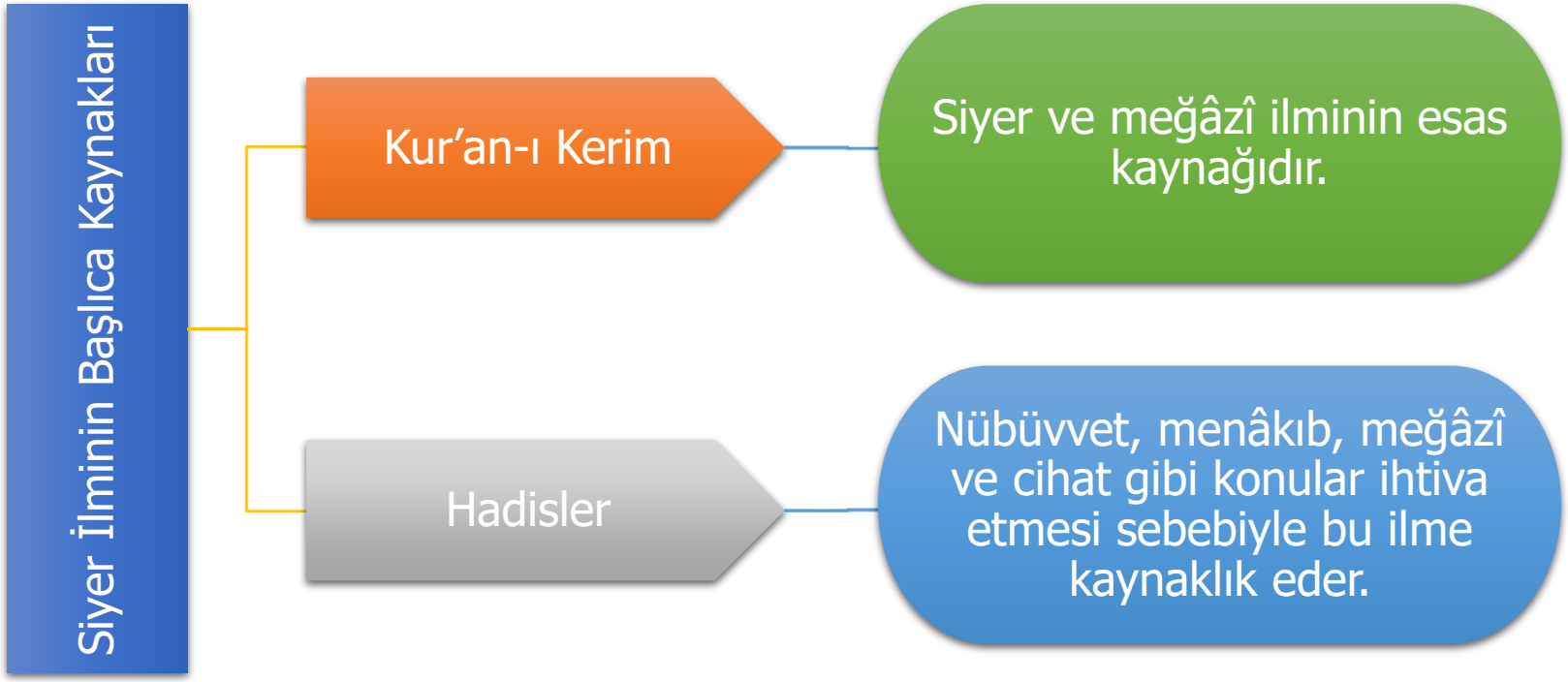
Siyer İlminin Başlıca Kaynakları
Kur'an-ı Kerim
Siyer ve meğâzî ilminin esas kaynağıdır.
Hadisler
Nübüvvet, menâkıb, meğâzî ve cihat gibi konular ihtiva etmesi sebebiyle bu ilme kaynaklık eder.

es-Sîretü'n-nebeviyye / İbn Hişâm

Siyer kitaplarına günümüzde bilinen şeklini veren ilk tarihçi Muhammed b. İshâk'tır (öl. 151/768)

Müellif, çoğu sahabi çocuğu olan yüz kadar Medineliden ve birçok râviden hadis, siyer ve meğâzî ile ilgili bilgileri derleyip tasnif ederek Sîretü İbn İshâk isimli eseri kaleme almıştır.

Bu eseri İbn Hişâm (öl. 218/833), es-Sîretü'n-nebeviyye adlı kitabının içine almıştır.

Cahiliye Dönemi'nde önemli olan ensab bilgisi, Peygamber Efendimizin "Akrabalık bağlarınızı sürdürmenizi temin edecek kadar neseplerinizi öğreniniz." sözleriyle kendine has metodu ve eserleri olan bir ilim dalı hâline gelmiştir.

Belâzürî'nin (öl. 279/892) Ensâbü'l-eşrâf'ı kabile esasına göre düzenlenmiş bir kitaptır.

Eser Hz. Nuh'tan itibaren Arapların soyuna ve sırasıyla Hz. Muhammed'in (s.a.v.) dedelerine yer vererek Peygamberimizin (s.a.v.) hayatını anlatır.

Hz. Peygamber'in dış görünüşü, yaşayışı, şahsi hayatı gibi beşerî yönünü anlatan eserlere şemâil ve hilye adı verilmiştir.

Tirmizî ilk defa şemâil terimini bu anlamda kullanarak Kitâbü'ş-şemâîl adlı eserini yazmıştır.

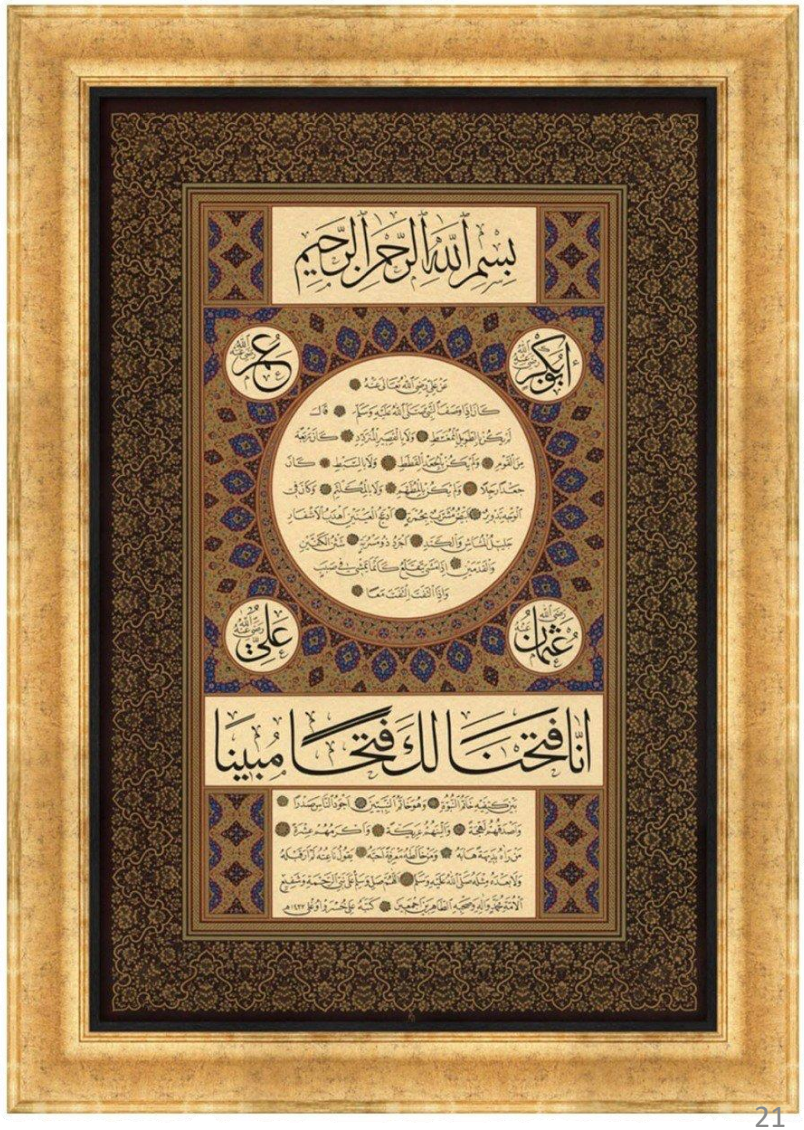

Hilye-i Şerif Tablosu

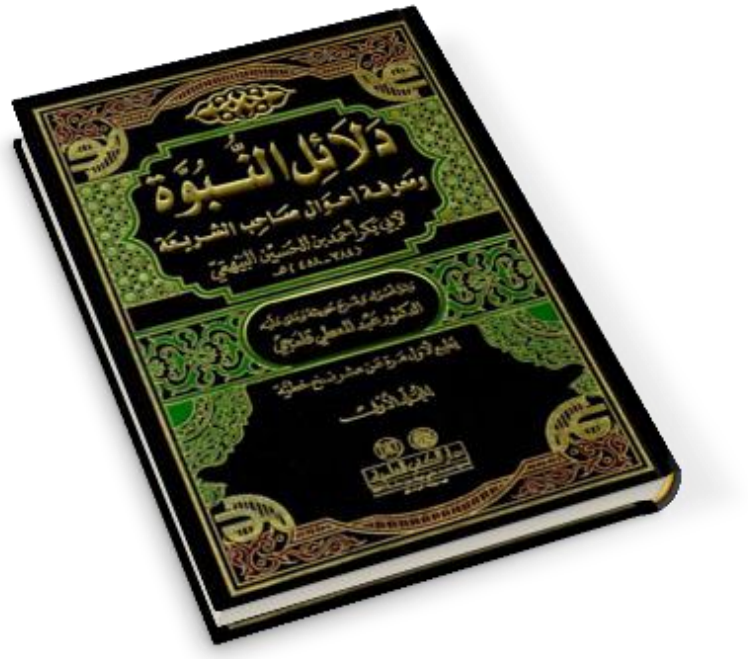

Hz. Muhammed'in (s.a.v.) nübüvvetini inkâr edenlerin iddialarına cevap vermek ve peygamberlik alâmetlerini anlatmak amacıyla yazılan eserlere Delâilü'n-nübüvve adı verilmiştir.

Bu eserlerin en önemlilerini Ebu Nuaym el-İsfahânî ve Ebû Bekir el-Beyhakî yazmıştır.

Bu dersimizde “Peygamberimizin Hayatını Öğrenmenin Önemi” ve “Siyer İlminin Temel Kavramları ve Kaynakları” işledik.

Ödev: Peygamberimizin Hayatını anlatan yeni dönem eserleri araştırınız.

Bir dahaki derste görüşmek ümidiyle